

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СОЦІОЛОГІЇ ТА УПРАВЛІННЯ
ЗАПОРІЗЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

ЗАТВЕРДЖУЮ
Декан факультету соціології та управління
Ф. Бірюкова
«22» серпня 2025 р.
м. Запоріжжя
Україна

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПОЛІТИЧНІ КОМУНІКАЦІЇ

підготовки бакалаврів

денної форм здобуття освіти

освітньо-професійна програма Міжнародна політика та політика національної безпеки

спеціальності 052 Політологія

галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки

ВИКЛАДАЧ: Руднєва Анна Олегівна, к.політ.н., доцент, доцент кафедри політології

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри політології

Протокол № 1 від “22” серпня 2025 р.

Завідувач кафедри

Є.Г.Цокур
(підпис) (ініціали, прізвище)

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми

А.О.Руднєва
(підпис)

А.О.Руднєва
(ініціали, прізвище)

2025 рік

Зв'язок з викладачем (викладачами):

Е-mail: rudnevanna2017@gmail.com

Телефон: 0953382563

Інші засоби зв'язку: Moodle (форум курсу, приватні повідомлення); *Telegram*.

Кафедра політології, 4 корп. ЗНУ, вул. Дніпровська, 33а.

1. Опис навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Політичні комунікації» є поглиблення знань про політико-комунікативні технології в умовах розгортання інформаційної цивілізації, засвоєння теоретико-методологічних аспектів і практичних засад досліджень сучасних інформаційних та комунікативних процесів, теорій політичної комунікації, ролі ЗМІ у політичній сфері, взаємодії політики з новими медіа та новітніми технологіями.

Цей курс відіграє ключову роль у підготовці фахівців політологів, надаючи їм теоретичні знання та практичні навички для ефективного ведення політичних комунікацій. Завдяки цьому курсу студенти отримують можливість розробляти та реалізовувати комунікаційні стратегії, аналізувати громадську думку, працювати зі ЗМІ та використовувати сучасні цифрові інструменти для досягнення політичних цілей.

Сучасний ринок праці висуває високі вимоги до комунікативних навичок, критичного мислення та вміння працювати з інформаційними потоками. Фахівці, які володіють знаннями та практичними навичками у сфері політичних комунікацій, стають конкурентоспроможними на ринку праці в таких галузях, як політика, громадський сектор, медіа, маркетинг та PR. Вони здатні працювати в умовах динамічних змін, ефективно комунікувати в кризових ситуаціях.

Політичні комунікації є основою для будь-якої професійної діяльності, пов'язаної з політикою та управлінням. Без розуміння принципів та механізмів політичної комунікації фахівці не зможуть ефективно вести діалог із громадянами, розробляти та впроваджувати комунікаційні стратегії, аналізувати громадську думку та реагувати на суспільні виклики. Відсутність цих навичок значно обмежує можливості фахівця досягти успіху в політичній, громадській чи комунікаційній діяльності. Оволодіння навичками політичних комунікацій дозволяє майбутнім фахівцям ефективно взаємодіяти з різними аудиторіями, розуміти і впливати на громадські настрої, а також брати активну участь у політичному житті країни.

У концептуальному, інформаційному і логічному плані даний курс тісно пов'язаний з такими дисциплінами, як «Політичні ідеології», «Партологія», «Основи геополітики».

2. Паспорт навчальної дисципліни

Нормативні показники	денна форма здобуття освіти	заочна форма здобуття освіти
Статус дисципліни	Обов'язкова	
Семестр	7-й	
Кількість кредитів ECTS	3	
Кількість годин	90	
Лекційні заняття	20 год.	
Семінарські заняття	10 год.	

Практичні заняття		
Лабораторні заняття		
Самостійна робота	60 год.	
Консультації	особисті – понеділок, з 14:30 до 16:00, IV корпус, ауд. 310; дистанційні – Zoom, за попередньою домовленістю Запис на консультації: rudnevanna2017@gmail.com	
Вид підсумкового семестрового контролю:	екзамен	
Посилання на електронний курс у СЕЗН ЗНУ (платформа Moodle)	https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=1608	

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни

3. Методи досягнення запланованих освітньою програмою компетентностей і результатів навчання

Результати навчання та компетентності	Методи навчання / форми і методи оцінювання
ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у політичній сфері, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, із застосуванням теорій та методів політичної науки. ЗК01. Знання предметної області та розуміння професійної діяльності. СК10. Здатність розуміти природу та значення політики як специфічного виду людської діяльності та особливої сфери пізнання, включаючи розвиток уявлень про політику та її сучасні інтерпретації. РН01. Розуміти предметну область, етичні та правові засади професійної діяльності. РН03. Вміти критично мислити у сфері професійної діяльності. РН04. Мати навички професійної комунікації.	Опитування на семінарських заняттях; тестування в системі Moodle
ЗК04. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності). СК01. Здатність використовувати категорійно-понятійний та аналітично-дослідницький апарат сучасної політичної науки. СК02. Здатність застосовувати політологічне мислення для розв'язання теоретичних та практичних проблем у політичній сфері на основі опанування класичної та сучасної політичної думки. РН07. Розуміти історію, закономірності та етапи розвитку предметної сфери політології, знати її цінності та досягнення. РН08. Вміти використовувати базовий категорійно-понятійний та аналітично-дослідницький апарат сучасної політичної науки. РН09. Вміти застосовувати політологічне мислення для розв'язання теоретичних та практичних проблем у політичній сфері на основі опанування класичної та сучасної політичної думки.	Опитування на семінарських заняттях; тестування та практичні завдання у системі Moodle
ЗК05. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології. ЗК06. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як	Опитування на семінарських заняттях; тестування та практичні завдання у системі Moodle

члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. СК03. Здатність описувати, пояснювати й оцінювати політичні процеси та явища у різних історичних, соціальних, культурних та ідеологічних контекстах. СК04. Здатність застосовувати інструментарій нормативної та емпіричної політичної теорії, політичної методології, порівняльної та прикладної політології, міжнародних та глобальних студій у фаховій діяльності. РН10. Вміти описувати, пояснювати й оцінювати політичні процеси та явища у різних історичних, соціальних, культурних та ідеологічних контекстах. РН17. Розуміти природу та значення політики як специфічного виду людської діяльності та особливої сфери пізнання, включаючи розвиток уявлень про політику та її сучасні інтерпретації.	
ЗК07. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. СК05. Здатність аналізувати взаємодію політичних акторів та інститутів, владу та урядування, політичні системи та режими, політичну поведінку у різних контекстах їх функціонування. СК08. Здатність конструювати дизайн, розробляти програму та виконувати політологічні дослідження з використанням сучасних методів, технологій та інструментарію політичного аналізу. СК09. Здатність презентувати результати теоретичних і прикладних досліджень для фахівців та нефаківців. РН16. Презентувати результати теоретичних і прикладних досліджень фахівцям і широкій аудиторії, засобом масової інформації, експертам з інших галузей знань. РН18. Розуміти тенденції розвитку світової та вітчизняної політичної думки, визначати вплив політичних ідей на розвиток політичних явищ та процесів. РН19. Розуміти принципи функціонування та закономірності розвитку влади та публічної політики, політичних інститутів та процесів, політичної поведінки, політичної культури та ідеології, світової політики та політики окремих країн та регіонів.	Написання та усний захист індивідуального дослідницького завдання аналітичного характеру з презентацією його результатів
СК11. Здатність розуміти тенденції розвитку світової та вітчизняної політичної думки, визначати вплив політичних ідей на розвиток політичних явищ та процесів СК12. Здатність розуміти принципи функціонування та закономірності розвитку влади та публічної політики, політичних інститутів та процесів, політичної поведінки, політичної культури та ідеології, світової політики та політики окремих країн та регіонів. РН12. Вміти аналізувати взаємодію політичних акторів	Опитування на семінарських заняттях; розробка та захист індивідуального дослідницького завдання

та інститутів, владу та урядування, політичні системи та режими, політичну поведінку у різних контекстах їх функціонування. РН13. Вміти аналізувати публічну політику на місцевому, національному, європейському та глобальному рівні.	
---	--

4. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретичні основи політичних комунікацій

Поняття політичної комунікації: природа та сутність

Поняття політичної комунікації. Характеристика політичної комунікації як процесу людського спілкування, взаємодія у всіх формах і видах. Політична комунікація як процес інформаційного обміну. Інформаційний обмін смислами. Особливості розуміння інформації та виникнення різноманітних смислів. Визначення інформації. Види інформації.

Причини виникнення теорії комунікацій та політичної комунікації. Походження дефініції «політична комунікація». Діяльність чиказької школа та дослідження Ф. Кулі в сфері комунікативних процесів. Виникнення наукової школи політичної психології та її вплив на комунікативні процеси. Наукова школа політичного позитивізму і біхевіоризму та її вклад в теорію комунікації. Гуманістична школа психології та її дослідження в області політичних режимів та їх впливу на процеси комунікації. Психоаналітична школа З. Фрейда та її висновки про агресивні, патологічні форми комунікації.

Наукові підходи до визначення поняття «політична комунікація» (Г. Вудворт, Д. Грабер, Р. Дентон, Р.-Ж. Шварценберг, Л. Пай, та ін.).

Складові компоненти політичної комунікації: суб'єкт, адресат, канали, контент повідомлення, простір.

Історія розвитку комунікаційних та інформаційних процесів у світі.

Етапи розвитку комунікаційних та інформаційних процесів. Особливості античної комунікації. Площа Агори та обмін інформацією жителями Давньої Греції. Особливості середньовічної комунікації. Мандрівні проповідники як джерела інформації. Особливості комунікації у Новий Час.

Інформаційна революція та її вплив на процеси комунікації. Виникнення та масове розповсюдження періодичного друку та книжного виробництва. Особливості перших друкованих газет, їх інформаційне наповнення. Розповсюдження грамотності. Державна політика у сфері освіти.

Удосконалення технічної та інформаційної бази процесів комунікації. Причини виникнення і сутність пропаганди. Виникнення радіо, ТБ, комп'ютерних технологій. Сутність інформаційної революції ХХ ст. Поняття і розвиток інформаційного суспільства.

Класичні теорії політичної комунікації. Моделі політичної комунікації

Виникнення та становлення концепції політичної комунікації в контексті еволюції суспільно-політичної думки. Теорія «магічної кулі». Теорії «прямої дії» в комунікації. Теорії «непрямої дії» в комунікації. Теорія культивування в комунікації.

Етапи формування теорії політичної комунікації. Мікрорівневі та макрорівневі теорії політичної комунікації. Модель політичної комунікації Г. Лассуела. Модель політичної комунікації Шеннона-Вівера. Інтерактивна модель політичної комунікації. Моделі політичної комунікації в системі в системі «керуючий – керований». «Спіраль мовчання» Е. Ноель-Нойман. Моделі міфологічної комунікації. Модель аргументуючої комунікації. Модель іміджевої комунікації. Модель пропагандистської комунікації.

Змістовий модуль 2. Розвиток політичних комунікацій в сучасному світі.

Комунікативні технології пропаганди.

Комунікаційні технології в інформаційному просторі. Пропаганда як засіб політичної комунікації. Типи політичної пропаганди. Моделі політичної пропаганди. Технології і методи політичної пропаганди. Пропагандистські кампанії. Промивання мозку

Сутність і зміст агітації в політиці. Політичний перформанс.

Кризові комунікації

Кризова комунікація. Особливості кризових комунікацій. Типологія криз. Управління в умовах криз (кризовий менеджмент). Боротьба з чутками. Робота спіндоктора.

Сміхова комунікація. Пісня та фільм як специфічні засоби політичної комунікації.

Змістовий модуль 3. Інформаційна політика, інформаційна агресія та інформаційна безпека

Інтернет у політичних комунікаціях

Зворотний зв'язок в Інтернет-комунікаціях. Інтернет, політична мобілізація, фандрайзинг. Блогерство в політичних комунікаціях. Цифровий сторітелінг. Інтернет-технології у політичній комунікації.

Електронна демократія. Виборча кампанія та вибори в Інтернеті. Електронне врядування. Повсякденність як об'єкт комунікативних технологій. Технології повсякдення.

Особливості сучасної інформаційної політики. Інформаційні війни та інформаційна безпека.

Держава в умовах інформаційної прозорості. Актуалізації інформаційної політики у XXI ст. Сутність, функції та принципи формування інформаційної політики. Об'єктивність, достовірність, нейтральність подачі інформації. Гейткіппінг та відбір інформації. Порядок денний, його формування. Основні вимоги до інформаційної політики – розважальність, достовірність, сенсаційність.

Сутність та причини появи інформаційних війн. Психологічна війна як попередниця інформаційної війни. Глобалізація та її вплив на появу інформаційних війн. Відмінність психологічних війн від інформаційних. Два типи інформаційних війн. Інформаційна війна як вплив на масову політичну свідомість різних країн та народів з метою докорінної зміни менталітету. Інформаційна війна як вплив на електронні системи управління з метою їх дестабілізації. Основні особливості та властивості інформаційних війн.

Сутність, особливості та види інформаційної зброї. Особливості технологічного та психологічного впливу за допомогою інформаційної зброї. Юридичний бік інформаційної зброї. Поняття та види інформаційних злочинів. Об'єктивна та суб'єктивна сторони інформаційних злочинів. Суб'єкти інформаційних злочинів. Злочинні цілі. Засоби інформаційних злочинів – віруси, черв'яки, логічні бомби, програми. Знищення, модифікація, копіювання, блокування інформації як вид інформаційних війн та злочинів. Розслідування інформаційних злочинів.

Концепції національної та інформаційної безпеки, їх співвідношення. Необхідність захисту інформаційного простору. Фактори які впливають на інформаційну та національну безпеку. Протиріччя у сфері інформаційної безпеки. Право громадян на інформацію та захист інформаційного простору. Етнічний та мовний плюралізм та єдина державна політика у сфері інформації. Особливості державної інформаційної політики. Моделі державної інформаційної політики. Авторитарна та ліберальна моделі, їх позитивні та негативні сторони. Особливості української державної інформаційної політики та концепції інформаційної безпеки. Проект концепції інформаційної безпеки.

Змістовий модуль 4. Стратегічні комунікації

Стратегічні комунікації

Сутність та особливості стратегічних комунікацій. Компоненти системи стратегічних комунікацій. Домінантні характеристики стратегічних комунікацій. Ефективність стратегічних комунікацій. Стратегічні комунікації в інформаційній політиці держави. Інформаційні та психологічні операції (кампанії).

PR та зв'язки з громадськістю, як частина стратегічних комунікацій. Піар-технології є комплексом стратегій та інструментів, які використовуються для створення та управління позитивним іміджем, формування громадської думки, забезпечення ефективної комунікації з громадськістю, ЗМІ, міжнародними партнерами та іншими зацікавленими сторонами. У контексті національної безпеки, піар-технології сприяють підвищенню рівня обізнаності та підтримки громадськості щодо важливості безпеки, загроз і викликів, з якими стикається країна,

використовуються для залучення уваги, впливу на думки і переконання аудиторії, а також для розв'язання кризових ситуацій і побудови партнерських відносин. Роль піар-технологій у формуванні системи національної безпеки України.

Публічна дипломатія як складової системи стратегічних комунікацій. Публічна дипломатія як складова стратегічних комунікацій держави. Сучасний інструментарій публічної дипломатії. Основна мета публічної дипломатії полягає у формуванні та зміцненні позитивного іміджу держави, просуванні своїх цінностей та інтересів, а також підтримці міжнародної співпраці.

Публічну дипломатію поділяють на традиційну та цифрову, в залежності від технологій, що використовуються при їх реалізації, на так звані «публічну дипломатію 1.0» та «публічну дипломатію 2.0». Twitter-дипломатія.

Використання цифрових комунікаційних технологій у сучасних політичних процесах та державному управлінні. Сучасні політичні процеси все більше залежать від цифрових технологій та штучного інтелекту, які змінюють спосіб, яким політичні діячі взаємодіють між собою, комунікують із громадянами, аналізують дані, впливають на громадську думку, вдосконалюють надання державних послуг та розробляють стратегії національної безпеки. Ці технології не тільки змінюють способи комунікації, а й впливають на методи ведення політичних кампаній, державне управління та прийняття рішень. Технології штучного інтелекту (ШІ). Віртуальна реальність (VR) та доповнена реальність (AR). Політичний інтернет-маркетинг та цифрова реклама.

5. Теми лекційних занять

№ змістового модуля	Назва теми	Кількість годин		Згідно з розкладом
		о/д.ф.	з.ф.	
1	Тема 1. Поняття політичної комунікації: природа та сутність	2		щотижня
	Тема 2. Історія розвитку комунікаційних та інформаційних процесів у світі.	2		щотижня
	Тема 3. Класичні теорії політичної комунікації. Моделі політичної комунікації	2		щотижня
2	Тема 4. Комунікативні технології пропаганди.	2		щотижня
	Тема 5. Кризові комунікації	2		щотижня
3	Тема 6. Інтернет у політичних комунікаціях	2		щотижня
	Тема 7. Особливості сучасної інформаційної політики. Інформаційні війни та інформаційна безпека.	2		щотижня
4	Тема 8. Стратегічні комунікації	2		щотижня
	Тема 9. Використання цифрових комунікаційних технологій у сучасних політичних процесах та державному управлінні.	4		щотижня
Разом		20		

6. Теми семінарських занять

№ змістового модуля	Назва теми	Кількість годин		Згідно з розкладом
		о/д.ф.	з.ф.	
1	Тема 1. Поняття політичної комунікації: природа та сутність. План 1. Сутність та природа комунікації. 2. Політична комунікація: поняття, сутність. 3. Структура та рівні політичної комунікації. 4. Функції політичної комунікації.	2		1 раз на 2 тижні
2	Тема 2. Комунікативні технології пропаганди. План 1. Пропаганда як засіб політичної комунікації. 2. Типи політичної пропаганди. 3. Технології і методи політичної пропаганди. 4. Політичний перформанс.	2		1 раз на 2 тижні
2	Тема 3. Кризові комунікації. План 1. Особливості кризових комунікацій. Типологія криз. 2. Управління в умовах криз (кризовий менеджмент). 3. Боротьба з чутками. 4. Робота спін-доктора. Управління громадською думкою 5. Сміхова комунікація. Пісня та фільм як специфічні засоби політичної комунікації.	2		1 раз на 2 тижні
3	Тема 4. Інтернет у політичних комунікаціях План 1. Інтернет-технології у політичній комунікації. 2. Новітні технології у виборчій кампанії. 3. Блогерство в політичних комунікаціях. 4. Соціальні мережі як засіб політичної комунікації. 5. Електронна демократія як форма політичної комунікації.	2		1 раз на 2 тижні
4	Тема 5. Стратегічні комунікації. План 1. Стратегічні комунікації: поняття, структура, функції. 2. Інформаційні кампанії. 3. PR та зв'язки з громадськістю. 4. Публічна дипломатія. 5. Цифрові комунікаційні технології у сучасних політичних процесах та державному управлінні.	2		1 раз на 2 тижні
Разом		10		

7. Самостійна робота

№ змістового модуля	Питання для самостійного опрацювання	Кількість годин	
		о/д.ф.	з.ф.
1	Політична комунікація може впливати на формування стереотипів та упереджень у суспільстві. Розробіть практичні рекомендації, як боротися з негативними аспектами такого впливу.	10	
1	Проаналізуйте, чи сприяє Інтернет-комунікація демократизації суспільства або навпаки? Яким чином впливає Інтернет на психіку людей та змінює їх взаємодію? Наведіть приклади з політичної практики.	10	
2	Американські дослідники Дж. Джоветт і В. О'Доннелл запропонували аналізувати пропаганду за такими десятима параметрами: 1. Ідеологія та цілі пропагандистської кампанії. 2. Контекст, в якому відбувається пропаганда. 3. Ідентифікація пропагандиста. 4. Структура пропагандистської організації. 5. Цільові аудиторії. 6. Медіа-техніки. 7. Спеціальні техніки впливу. 8. Реакція аудиторії на різні техніки. 9. Контрпропаганда. 10. Результати та оцінка. На основі відкритих джерел проаналізуйте інформаційно-психологічну медіаоперацію із захоплення російською федерацією Криму у 2014 році за цими десятима параметрами.	10	
2	Оцініть потенційні наслідки «чутки» у вашій громаді, спираючись на наступні критерії: • Чи може ця інформація завдати шкоди? • Чи може це зупинити доступ людей до послуг? • Чи може вона спричинити конфлікт? • Чи може ця інформація привести до ризикованої поведінки? • Чи може це зумовити ризик для певних груп населення? • Чи може це зумовити ризик для ваших співробітників, партнерів або членів громади? • Чи може чутка спричинити репутаційний ризик? Опишіть механізм боротьби/витіснення «чутки» з інформаційного поля.	10	
3	За технологією цифрового сторітелінгу створіть інформаційний продукт для підсилення іміджу міського голови вашого міста.	10	
4	Розробіть інформаційну кампанію просування іміджу України у міжнародному інформаційному середовищі. Визначте: основні наративи, символи, канали комунікації, аудиторію, ключовий меседж та меседж-бокс, Tone of voice, алгоритми кризової комунікації, бюджет, оцінку ефективності.	10	
Разом		60	

8. Види і зміст поточних контрольних заходів

№ змістового модуля	Вид поточного контрольного заходу	Зміст поточного контрольного заходу*	Критерії оцінювання та термін виконання	Усього балів
1	Опитування	Семінарське заняття 1 Руднева А. О. Політичні комунікації : навчальний	5 балів – глибокі і систематичні знання теорії, здатність вирішувати проблемні	5

	посібник для здобувачів ступеня вищої освіти бакалавра спеціальності «Політологія» освітньо-професійних програм «Політологія» та «Міжнародна політика та політика національної безпеки». Запоріжжя : Запорізький національний університет, 2023. 150 с. https://moodle.znu.edu.ua/pluginfile.php/1217095/mod_resource/content/0/%D0%9F%D0%B5%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA_%D0%BF%D0%BE%D0%B5%D1%96%D1%82%D0%B8%D1%87%D0%BD%D1%96_%D0%BA%D0%BE%D0%BC%D1%83%D0%BD%D1%96%D0%BA%D0%B0%D1%86%D1%96%D1%97.pdf	питання. Відповідь відрізняється точністю формулювань, логікою, достатній рівень узагальненості знань. Наявна авторська позиція 4 бали – глибокі і систематичні знання теорії, здатність вирішувати проблемні питання. Відповідь студента відрізняється точністю формулювань, логікою, достатній рівень узагальненості знань. 3 бали – студент знає і може самостійно сформулювати основні поняття теми та пов'язати їх з реальними явищами. Проте відповідь змістовно неповна. Відповідь логічна, але розуміння не є узагальненим 2 бали – студент відтворює основні поняття і визначення, але досить поверхово, не виділяючи взаємозв'язок між ними, може сформулювати з допомогою викладача основні положення теми, допускає помилки, які повною мірою самостійно виправити не може 1 бал - відповідь студента фрагментарна, зумовлена нечіткими уявленнями про закони і явища. У відповіді цілком відсутня самостійність	
Практичне завдання	<u>Практичне завдання №1</u> Сучасний інформаційний простір перевантажений, й для важливих політичних повідомлень створюється забагато перешкод. Так званий шум у вигляді інформації відносно поп-зірок, їх весіль та інших розважальних повідомлень відволікає увагу людей від важливих політичних подій. Яким чином подолати шум? Яким чином привернути увагу людей до потрібного повідомлення? Надайте ваші рекомендації.	9-10 балів – глибокі і систематичні знання теорії, здатність вирішувати проблемні питання. Відповідь відрізняється точністю формулювань, логікою, достатній рівень узагальненості знань. Наявна авторська позиція 7-8 балів – глибокі і систематичні знання теорії, здатність вирішувати проблемні питання. Відповідь студента відрізняється точністю формулювань, логікою, достатній рівень узагальненості знань. 5-6 балів – студент знає і може самостійно сформулювати основні поняття теми та пов'язати їх з реальними явищами. Проте відповідь змістовно неповна. Відповідь логічна, але розуміння не є узагальненим 3-4 бали – студент	10

			відтворює основні поняття і визначення, але досить поверхово, не виділяючи взаємозв'язок між ними, може сформулювати з допомогою викладача основні положення теми, допускає помилки, які повною мірою самостійно виправити не може 1-2 бали - відповідь студента фрагментарна, зумовлена нечіткими уявленнями про закони і явища. У відповіді цілком відсутня самостійність.	
2	Опитування	Семінарське заняття 2 та 3. Руднева А. О. Політичні комунікації : навчальний посібник для здобувачів ступеня вищої освіти бакалавра спеціальності «Політологія» освітньо-професійних програм «Політологія» та «Міжнародна політика та політика національної безпеки». Запоріжжя : Запорізький національний університет, 2023. 150 с. https://moodle.znu.edu.ua/pluginfile.php/1217095/mod_resource/content/0/%D0%9F%D0%B5%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA%D0%BF%D0%BE%D0%B5%D1%96%D1%82%D0%B8%D1%87%D0%BD%D1%96%D0%BA%D0%BE%D0%BC%D1%83%D0%BD%D1%96%D0%BA%D0%B0%D1%86%D1%96%D1%97.pdf	5 балів – глибокі і систематичні знання теорії, здатність вирішувати проблемні питання. Відповідь відрізняється точністю формулювань, логікою, достатній рівень узагальненості знань. Наявна авторська позиція 4 бали – глибокі і систематичні знання теорії, здатність вирішувати проблемні питання. Відповідь студента відрізняється точністю формулювань, логікою, достатній рівень узагальненості знань. 3 бали – студент знає і може самостійно сформулювати основні поняття теми та пов'язати їх з реальними явищами. Проте відповідь змістовно неповна. Відповідь логічна, але розуміння не є узагальненим 2 бали – студент відтворює основні поняття і визначення, але досить поверхово, не виділяючи взаємозв'язок між ними, може сформулювати з допомогою викладача основні положення теми, допускає помилки, які повною мірою самостійно виправити не може 1 бал - відповідь студента фрагментарна, зумовлена нечіткими уявленнями про закони і явища. У відповіді цілком відсутня самостійність	10
	Практичне завдання	<u>Практичне завдання №2</u> Проаналізуйте сучасний інформаційно-комунікаційний простір. Віднайдіть практичні приклади з політичної практики (можна зробити	5 балів – глибокі і систематичні знання теорії, здатність вирішувати проблемні питання. Відповідь відрізняється точністю формулювань, логікою, достатній рівень	5

		скріншоти з новин, зібрати приклади заголовків, відео, які демонструють використання пропагандистських технологій). Завдання оформіть у вигляді презентації.	узагальненості знань. Наявна авторська позиція 4 бали – глибокі і систематичні знання теорії, здатність вирішувати проблемні питання. Відповідь студента відрізняється точністю формулювань, логікою, достатній рівень узагальненості знань. 3 бали – студент знає і може самостійно сформулювати основні поняття теми та пов'язати їх з реальними явищами. Проте відповідь змістовно неповна. Відповідь логічна, але розуміння не є узагальненим 2 бали – студент відтворює основні поняття і визначення, але досить поверхово, не виділяючи взаємозв'язок між ними, може сформулювати з допомогою викладача основні положення теми, допускає помилки, які повною мірою самостійно виправити не може 1 бал - відповідь студента фрагментарна, зумовлена нечіткими уявленнями про закони і явища. У відповіді цілком відсутня самостійність	
3	Опитування	Семінарське заняття 4 Руднева А. О. Політичні комунікації : навчальний посібник для здобувачів ступеня вищої освіти бакалавра спеціальності «Політологія» освітньо-професійних програм «Політологія» та «Міжнародна політика та політика національної безпеки». Запоріжжя : Запорізький національний університет, 2023. 150 с. https://moodle.znu.edu.ua/pluginfile.php/1217095/mod_resource/content/0/%D0%9F%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA_%D0%BF%D0%BE%D0%B%D1%96%D1%82%D0%B8%D1%87%D0%BD%D1%96_%D0%BA%D0%BE%D0%BC%D1%83%D0%BD%D1%96%D0%BA%D0%B0%D1%86%D1%96%D1%97.pdf	5 балів – глибокі і систематичні знання теорії, здатність вирішувати проблемні питання. Відповідь студента відрізняється точністю формулювань, логікою, достатній рівень узагальненості знань. Наявна авторська позиція 4 бали – глибокі і систематичні знання теорії, здатність вирішувати проблемні питання. Відповідь студента відрізняється точністю формулювань, логікою, достатній рівень узагальненості знань. 3 бали – студент знає і може самостійно сформулювати основні поняття теми та пов'язати їх з реальними явищами. Проте відповідь змістовно неповна. Відповідь логічна, але розуміння не є узагальненим 2 бали – студент відтворює основні поняття і визначення, але досить поверхово, не виділяючи взаємозв'язок	5

			між ними, може сформулювати з допомогою викладача основні положення теми, допускає помилки, які повною мірою самостійно виправити не може 1 бал - відповідь студента фрагментарна, зумовлена нечіткими уявленнями про закони і явища. У відповіді цілком відсутня самостійність	
	Практичне завдання	<u>Практичне завдання №3</u> Проаналізуйте технологічні тренди у президентській виборчій кампанії 2019 року в Україні та президентській виборчій кампанії 2024 у США. Які новітні комунікативні технології були залучені у президентських кампаніях 2019 та 2024 роках?	9-10 балів – глибокі і систематичні знання теорії, здатність вирішувати проблемні питання. Відповідь відрізняється точністю формулювань, логікою, достатній рівень узагальненості знань. Наявна авторська позиція 7-8 балів – глибокі і систематичні знання теорії, здатність вирішувати проблемні питання. Відповідь студента відрізняється точністю формулювань, логікою, достатній рівень узагальненості знань. 5-6 балів – студент знає і може самостійно сформулювати основні поняття теми та пов'язати їх з реальними явищами. Проте відповідь змістовно неповна. Відповідь логічна, але розуміння не є узагальненим 3-4 бали – студент відтворює основні поняття і визначення, але досить поверхово, не виділяючи взаємозв'язок між ними, може сформулювати з допомогою викладача основні положення теми, допускає помилки, які повною мірою самостійно виправити не може 1-2 бали - відповідь студента фрагментарна, зумовлена нечіткими уявленнями про закони і явища. У відповіді цілком відсутня самостійність.	10
4	Опитування	Семінарське заняття 5 Руднева А. О. Політичні комунікації : навчальний посібник для здобувачів ступеня вищої освіти бакалавра спеціальності «Політологія» освітньо-професійних програм «Політологія» та «Міжнародна політика та політика національної	5 балів – глибокі і систематичні знання теорії, здатність вирішувати проблемні питання. Відповідь відрізняється точністю формулювань, логікою, достатній рівень узагальненості знань. Наявна авторська позиція 4 бали – глибокі і систематичні знання	5

		безпеки». Запоріжжя : Запорізький національний університет, 2023. 150 с. https://moodle.znu.edu.ua/pluginfile.php/1217095/mod_resource/content/0/%D0%9F%D0%B1%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA%D0%BF%D0%BE%D0%B%D1%96%D1%82%D0%B8%D1%87%D0%BD%D1%96%D0%BA%D0%BE%D0%BC%D1%83%D0%BD%D1%96%D0%BA%D0%B0%D1%86%D1%96%D1%97.pdf	теорії, здатність вирішувати проблемні питання. Відповідь студента відрізняється точністю формулювань, логікою, достатній рівень узагальненості знань. 3 бали – студент знає і може самостійно сформулювати основні поняття теми та пов'язати їх з реальними явищами. Проте відповідь змістовно неповна. Відповідь логічна, але розуміння не є узагальненим 2 бали – студент відтворює основні поняття і визначення, але досить поверхово, не виділяючи взаємозв'язок між ними, може сформулювати з допомогою викладача основні положення теми, допускає помилки, які повною мірою самостійно виправити не може 1 бал - відповідь студента фрагментарна, зумовлена нечіткими уявленнями про закони і явища. У відповіді цілком відсутня самостійність.	
	Практичне завдання	<u>Практичне завдання №4</u> Чи можливо стверджувати, що в інформаційних війнах є позитивна сторона, що вони можуть відігравати позитивну роль? Розкрийте дане питання на прикладі російсько-української інформаційної війни. <u>Практичне завдання №5</u> Запропонуйте тему, символ та хештег для просування іміджу України у інформаційному просторі.	5 балів – повна, змістовна робота, висока аргументованість відповіді, переконливе демонстрування володіння методологією дослідження; 4 балів – робота досить повна, але є деякі неточності, пов'язані з використанням методології дослідження; 3-2 бали – робота неповна, поверхневий виклад матеріалу, відсутність аналітичних висновків; 1 бал – короткий поверхневий виклад матеріалу	10
Усього за змістові модулі	8			60

9. Підсумковий семестровий контроль

Форма	Види підсумкових контрольних заходів	Зміст підсумкового контрольного заходу*	Критерії оцінювання	Усього балів
1	2	3	4	5
Екзамен	Теоретичне завдання: тестування у системі Moodle	Питання для підготовки: Питання для підготовки і тести розміщено у Moodle https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=1608	1 бал за кожну правильну відповідь. На проходження тесту дається 20 хвилин і одна спроба	20
	Практичне завдання	Розробіть інформаційну кампанію / маркетингову стратегію просування іміджу України у міжнародному інформаційному середовищі. Визначте: основні наративи, символи, канали комунікації, аудиторію, ключовий меседж та меседж-бокс, Tone of voice, алгоритми кризової комунікації, бюджет, оцінку ефективності.	20-18 – робота повністю розкриває тему, логічно у структурована, оперування багатьма теоретичними поняттями, висока аргументованість відповіді, переконливе демонстрування власної авторської позиції, наведення прикладів політичної практики; 17-14 – положення та висновки есе недостатньо аргументовані, але робота достатньо логічна 13-10 – недостатньо чітка структура, аргументація положень має незавершений характер, розмита конкретика 9-5 - відсутня чітка структура, описовий характер 4-1 – робота фрагментарна, відсутня логіка та структура	20
Усього балів				40

У цьому розділі також бажано подати й шкалу оцінювання ЗНУ для наочності перерахунку рейтингових показників нормованої 100-бальної університетської шкали оцінювання в національну 4-бальну та шкалу ECTS

Шкала оцінювання ЗНУ: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)		
E	60 – 69 (достатньо)	3 (задовільно)	
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов’язковим повторним курсом)		

9. Рекомендована література

Основна:

1. Андрущенко Т.В., Зеленін В.В. Психологія політичної пропаганди : методичні рекомендації для самостійної роботи студентів. Київ : НПУ ім. М. П. Драгоманова. 2021. 89 с.
2. Пашина Н.П. Технології управління масовою свідомістю : навчальний посібник до курсу «Політична психологія» (для студентів спеціальності «Політологія»). Маріуполь : Вид-во Маріупольського державного університету, 2020. 64 с.
3. Руднева А.О. Політичні комунікації : навчальний посібник для здобувачів ступеня вищої освіти бакалавра спеціальності «Політологія» освітньо-професійних програм «Політологія» та «Міжнародна політика та політика національної безпеки». Запоріжжя : Запорізький національний університет, 2023. 151 с.
4. Стратегічні комунікації для безпекових і державних інституцій : практичний посібник / Л. Компанцева, О.Заруба, С. Череватий, О. Акульшин; за заг. ред. О. Давліканової, Л. Компанцевої. Київ : ТОВ «ВІСТКА», 2022. 280 с.

Додаткова:

1. Бебик В. Інформаційно-комунікаційний менеджмент у глобальному суспільстві : психологія, технології, техніка паблік рілейшнз. Київ : МАУП, 2005. 440 с.
2. Бондаренко М. М., Боровський О. О. Політичні комунікації у фокусі соціологічної аналітики. Київ : ПП «Деліна». 2019. 145 с.
3. Вибірчий процес 2019 року в Україні у світлі суспільних очікувань / за ред. О.М. Майбороди. Київ : Інститут політичних і етнонаціональних досліджень ім. І.Ф. Кураса НАН України, 2019. 232 с.
4. Гребенюк М. В. Основи стратегічних комунікацій за стандартами НАТО : навч. посіб. Київ : НУОУ ім. Івана Черняхівського, 2017. 180 с.
5. Денисюк С. Г. Технологічні виміри політичної комунікації. Вінниця : ВНТУ, 2010. 276 с.
6. Дубов Д., Баровська А. Стратегічні комунікації на сучасному етапі : теоретико-концептуальні проблеми розуміння та складнощі практичної реалізації. *Стратегічні комунікації в умовах гібридної війни: погляд від волонтера до науковця*. Київ : НА СБУ, 2018. С. 19-49.
7. Зеленін В.В. Політична пропаганда як засіб партійного будівництва. Монографія. Донецьк : Інноваційний центр соціально-політичних і гуманітарних наук ДонНТУ, 2003. 180 с.
8. Зеленін В.В. Сучасні агітаційно-пропагандистські технології в регіональних виборчих кампаніях: Дайджест навчально-методичних рекомендацій. Київ : ТОВ «Нілан-ЛТД», 2013. 116 с.
9. Зражевська Н. І. Комунікаційні технології : лекції. Черкаси: Брама-Україна, 2010. 224 с.
10. Картунов О. В., Маруховський О.О. Інформаційне суспільство : аналіз політичних аспектів зарубіжних концепцій : монографія. Київ. 2012. 344 с.
11. Комунікативна політика держави: теоретико-методологічний аналіз : монографія / Є. О. Романенко. Київ : НАДУ, 2014. 399 с.
12. Ліпкан В. А. Інформаційна безпека України в умовах євроінтеграції : навчальний посібник. Київ: КНТ, 2006. 280 с.

13. Мальована Ю. Г., Руднєва А. О. Вплив глобалізаційних процесів на формування інформаційної політики держави. *Феномен пропаганди та антипропаганди у сучасному світі : історико-політологічний дискурс* / За загальною редакцією Васильчук Г. М., Маклюк О. М. Запоріжжя (Запорізька) : Інтер-М. 2018 С. 45-57.
14. Нагорна Л. П. Політична мова і мовна політика : діапазон можливостей політичної лінгвістики. Київ : Світогляд, 2005. 315 с.
15. Почепцов Г. Чукут С. Інформаційна політика : навчальний посібник. Київ : Вид-во УАДУ, 2002. 88 с.
16. Почепцов Г.Г., Чукут С.А. Електронний уряд. Інформаційна політика. Навч.посіб. Київ : «Знання», 2006. 665 с.
17. Пропаганда vs контрпропаганда у медіапросторі : минуле, сучасне, майбутнє: матеріали міжнародної науково-практичної конференції (Запоріжжя, 12 лютого 2018 р.). Запоріжжя : Інтер-М, 2018. 406 с.
18. Соціально-комунікативні технології в політиці: Таємниці політичної «кухні» : Монографія. Львів : Видавництво Національного університету «Львівська політехніка», 2007. 332 с.
19. Digital media : становлення новітньої комунікації : колект. монографія / за ред. М. М. Поплавського, Л. О. Кочубей. Київ : Вид. центр КНУКиМ, 2020. 244 с.
20. Graber D.A. Mass Media and American Politics. Washington, D.C. : CQ Press, 2002. 441 p.
21. Rudnieva A. Strategic Communications in the Formation of the National Security System of Ukraine. *Strategic communications in the formation of the Ukrainian national security system* / Khorishko L. S. Riga : Baltija Publishing. 2023 С. 42-83.
22. Strategic communications in the formation of the Ukrainian national security system : Monograph / Khorishko L.S., Kovpak V.A., Lebid N.M., Rudnieva A.O. Riga, Latvia : Baltija Publishing, 2023. 188 p.
23. Welch D. Propaganda, Power and Persuasion : From World War I to Wikileaks (International Library of Historical Studies). I.B.Tauris, 2015. 272 p.
24. Yoshihara T. Chinese Information Warfare : A Phantom Menace or Emerging Threat? Strategic Studies Institute, U.S. Army War College. 43 p.

1. Гончарова К. Як цифрові технології допомогли Зеленському виграти вибори. Головне з виступу Михайла Федорова на iForum. Mediasapiens. URL: <https://ms.detector.media/sotsmerezhi/post/22931/2019-05-23-yak-tsifrovi-tehnologiidopomogli-zelenskomu-vigrati-vibori-golovne-z-vistupu-mikhaila-fedorova-na-iformum/>
2. Вовк Н. П., Мохнар Л. І. Комунікативна складова організації та здійснення антикризового управління. *Вісник Національного університету оборони України*. 2021. № 1(59). С. 63-71. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vnaou_2021_1_10
3. Дзяна Г., Дзяний Р. Управління комунікаціями в умовах криз. *Дніпровський науковий часопис публічного управління, психології, права*. 2022. № 2. С. 13-21. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/dnchpu_2022_2_4
4. Дубов Д. В., Ожеван О. А., Гнатюк С. Л. Інформаційне суспільство в Україні: глобальні виклики та національні можливості: аналіт. доп. Київ : НІСД. 2015. 64 с. URL: https://niss.gov.ua/sites/default/files/2011-02/dubov_infsus-31058.pdf
5. Журавель П. Інтернет як поєднання віртуального політичного часу з віртуальним політичним простором. *Політичний менеджмент*. 2012. № 3. С. 110-119. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/PoMe_2012_3_14
6. Картунов О. В. Неперевершений внесок В. І. Вернадського в підвалини концепції інформаційного, знаннєвого та ноосферного суспільства. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова*. Серія 22. Політичні науки та методика викладання соціально-політичних дисциплін. 2012. Вип. 7. С. 17-23. URL: <https://enpuir.npu.edu.ua/handle/123456789/6348>
7. Кастельс М. Інтернет-галактика. Міркування щодо Інтернету, бізнесу і суспільства. Київ : ТОВ «Ваклер», 2007. 304 с. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vnanu_2008_1_10
8. Кокарча Ю.А. Політична комунікація в мережі Інтернет : сутність та особливості використання новітніх технологій. *Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова*. Серія 22. Політичні науки та методика викладання соціально-політичних дисциплін. 2016. Випуск 19. С. 180-185. URL: <https://enpuir.npu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/27494/Kokarcha.pdf?sequence=1>
9. Краснопольська Т. М., Милосердна І. М. Цифрова дипломатія як основа нової публічної дипломатії. *Актуальні проблеми політики*. Одеса : Видавничий дім «Гельветика». 2022. Вип. 69. С. 13-20. URL: <https://hdl.handle.net/11300/18022>
10. Кушнір О.В. Поняття та сутність стратегічних комунікацій у сучасному українському державотворенні. URL: <http://goal-int.org/ponyattya-tasutnist-strategichnixkomunikacii-usuchasnomuukrainskomu-derzhavotvorenni/>
11. Ліпкан В. А. Роль стратегічних комунікацій в протидії гібридній війні проти України. URL: <http://goal-int.org/rolstrategichnixkomunikacij-v-protidii-gibridnij-vijni-proti-Ukraini/>
12. Мальована Ю. Г., Руднева А. О. Трансформація іміджу України в умовах євроінтеграційних процесів на тлі військового конфлікту з Російською Федерацією. *Політікус*. 2022. № Спецвипуск. С. 100-105. URL: <http://politicus.od.ua/index.php/2022-ukr?id=57>
13. Мальована Ю. Г., Руднева А. О. Функціональні та процесуальні аспекти медіакомунікативного простору сучасної України. *Держава та регіони*. Серія : Соціальні комунікації. 2017. № 4 (32). С. 137-142. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/drsk_2017_4_25
14. Остапенко М. Політична комунікація : теоретичні аспекти дослідження. *Політичний менеджмент*. 2012. № 3. С. 135-144. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/PoMe_2012_3_17
15. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 2 вересня 2015 року «Про нову редакцію Воєнної доктрини України» : Указ Президента України №555/2015. URL: <https://www.president.gov.ua/documents/5552015-19443>
16. Росінська О. Маніпулятивний вплив ЗМІ на свідомість в умовах інформаційної війни. *Вісник Львівського університету*. Серія Журналістика. 2019. Випуск 46. С. 318-324. URL: <http://publications.lnu.edu.ua/bulletins/index.php/journalism/article/view/10069/10100>
17. Руднева А. О. PR як частина стратегічних комунікацій у контексті євроінтеграційного курсу України. Європейські цінності і медійні стандарти: контекст російсько-української війни : збірник

- матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції Запоріжжя : ЗНУ, 2023. С. 213-216. URL: <https://drive.google.com/drive/folders/1fPeMLXPdiltZOMuON7LM4EIrP1dM8hv6>.
18. Руднєва А. О., Мальована Ю. Г. Імідж України в умовах сучасних інформаційних процесів : цифрової трансформації та становлення електронного урядування. *Вісник Львівського університету. Серія філософсько-політологічні студії*. 2022. № 42. С. 320-327. URL: <http://fps-visnyk.lnu.lviv.ua/uk/2022-42>
 19. Руднєва А. О., Мальована Ю. Г. Інформаційний фронт російської агресії в Україні 2022. *Вісник Львівського університету. Серія філософсько-політологічні студії*. 2022. № 45. С. 186-192. URL: <http://fps-visnyk.lnu.lviv.ua/uk/2022-45>. (Index Copernicus International).
 20. Руднєва А. О., Мальована Ю. Г. Цифрова дипломатія у формуванні системи національної безпеки України в умовах війни з рф. *Науковий журнал «Регіональні студії»*. 2023. № 34. С. 111-115. URL: <http://regionalstudies.uzhnu.uz.ua/archive/34/19.pdf>.
 21. Стратегічні комунікації в умовах гібридної війни: погляд від волонтера до науковця : монографія. Київ : НА СБ України, 2018. 517 с. URL: https://academy.ssu.gov.ua/uploads/p_157_23158169.pdf
 22. Стратегія публічної дипломатії Міністерства закордонних справ України 2021-2025. URL: <https://mfa.gov.ua/storage/app/sites/1/%D0%A1%D1%82%D1%80%D0%B0%D1%82%D0%B5%D0%B3%D1%96%D1%97/public-diplomacy-strategy.pdf>
 23. Хома Н. М. Політичний перформанс як постмодерна форма соціального протесту. *Вісник НТУУ «КПІ». Політологія. Соціологія. Право : збірник наукових праць*. 2014. № 1 (21). С. 18-22. URL: <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/17009>
 24. Як бути сміливими, мов Україна? / Brave.ua. URL: <https://howtobe.brave.ua/>
 25. Khorishko L., Rudnieva A. Latvian renewable energy policy in the context of EU initiative. *Baltic Journal of Economic Studies*. 2023. № 9 (2). С. 211-215. URL: <http://www.baltijapublishing.lv/index.php/issue/article/view/2091>
 26. Liberto By Jennifer “Meet-ups” mobilize Democrats. Local Howard Dean supporters unite over an Internet-inspired grassroots effort to promote his presidential candidacy / By Jennifer Liberto URL: http://www.sptimes.com/2003/12/21/Hernando/_Meet_ups__mobilize_D.shtml
 27. Libicki M. What is Information Warfare? URL: <http://www.iwar.org.uk/iwar/resources/ndu/infowar/a003cont.html>
 28. Rudnieva A., Malovana Y. The Image of Ukraine in the International Arena in the Minds of the Current Processes of Digital Transformation and e-Government. Citizen-centric e-Government in the European Union / Dudzik S., Kawka I. Krakow : WYDAWNICTWO KSIĘGARNIA AKADEMICKA. 2023 С. 271-289. URL: <https://books.akademicka.pl/publishing/catalog/view/529/1728/2165>.

11. Регуляції і політики курсу

Відвідування занять. Регуляція пропусків. Інтерактивний характер курсу передбачає обов’язкове відвідування практичних занять. Студенти, які за певних обставин не можуть відвідувати практичні заняття регулярно, мусять впродовж тижня узгодити із викладачем графік індивідуального відпрацювання пропущених занять. Окремі пропущені завдання мають бути відпрацьовані на найближчій консультації впродовж тижня після пропуску.

Відпрацювання занять здійснюється усно у формі співбесіди за питаннями, визначеними планом заняття. В окремих випадках дозволяється письмове відпрацювання шляхом виконання індивідуального письмового завдання. Студенти, які станом на початок екзаменаційної сесії мають понад 70% невідпрацьованих пропущених занять, до відпрацювання не допускаються.

Політика академічної доброчесності. Усі письмові роботи, що виконуються слухачами під час проходження курсу, перевіряються на наявність плагіату за допомогою спеціалізованого програмного забезпечення.

Відповідно до чинних правових норм, плагіатом вважатиметься: копіювання чужої наукової роботи чи декількох робіт та оприлюднення результату під своїм іменем; створення суміші власного та запозиченого тексту без належного цитування джерел; рерайт (перефразування чужої праці без згадування оригінального автора). Будь-яка ідея, думка чи речення, ілюстрація чи фото, яке ви запозичуєте, має супроводжуватися посиланням на першоджерело.

Виконавці індивідуальних дослідницьких завдань обов’язково додають до текстів своїх робіт власноруч підписану Декларацію академічної доброчесності (див. посилання у Додатку до силабусу). Роботи, у яких виявлено ознаки плагіату, до розгляду не приймаються і відхиляються без права перескладання. Якщо ви не впевнені, чи підпадають зроблені вами запозичення під визначення плагіату, будь ласка, проконсультуйтеся з викладачем. Висока академічна культура та європейські стандарти якості освіти, яких дотримуються у ЗНУ, вимагають від дослідників відповідального ставлення до вибору джерел. Посилання на такі ресурси, як Wikipedia, бази даних рефератів та письмових робіт (Studopedia.org та подібні) є неприпустимим. Рекомендовані бази даних для пошуку джерел: Електронні ресурси Національної бібліотеки ім. Вернадського: <http://www.nbuv.gov.ua>

Використання комп'ютерів/телефонів на занятті. Використання мобільних телефонів, планшетів та інших гаджетів під час лекційних та практичних занять дозволяється виключно у навчальних цілях (для уточнення певних даних, перевірки правопису, отримання довідкової інформації тощо). Будь ласка, не забувайте активувати режим «без звуку» до початку заняття.

Під час виконання заходів контролю (термінологічних диктантів, контрольних робіт, іспитів) використання гаджетів заборонено. У разі порушення цієї заборони роботу буде анульовано без права перескладання.

Визнання результатів неформальної/інформальної освіти. Процедура врахування результатів, отриманих здобувачем за рахунок неформальної/інформальної освіти, регулюється Положенням Запорізького національного університету про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти (2022 р.).
https://sites.znu.edu.ua/navchalnyj_viddil/normatyvna_basa/polozhennya_znu_pro_poryadok_viznannya_rezul_tat_v_navchannya.pdf

Комунікація. Базовою платформою для комунікації викладача зі студентами є Moodle. Важливі повідомлення загального характеру – зокрема, оголошення про терміни подання контрольних робіт, коди доступу до сесій у Zoom та ін. – регулярно розміщуються викладачем на форумі курсу. Для персональних запитів використовується сервіс приватних повідомлень. Відповіді на запити студентів подаються викладачем впродовж трьох робочих днів. Для оперативного отримання повідомлень про оцінки та нову інформацію, розміщену на сторінці курсу у Moodle, будь ласка, переконайтеся, що адреса електронної пошти, зазначена у вашому профайлі на Moodle, є актуальною, та регулярно перевіряйте папку «Спам». Якщо за технічних причин доступ до Moodle є неможливим, або ваше питання потребує термінового розгляду, направте електронного листа з позначкою «Важливо» на адресу ngml@ukr.net. У листі обов'язково вкажіть ваше прізвище та ім'я, курс та шифр академічної групи. Для отримання швидкої відповіді пишіть повідомлення у Telegram.

ДОДАТОК ДО СИЛАБУСУ ЗНУ – 2025-2026 рр.

ГРАФІК ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ 2025-2026 н. р. доступний за адресою:
<https://tinyurl.com/yckze4jd>.

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ. Студенти і викладачі Запорізького національного університету несуть персональну відповідальність за дотримання принципів академічної доброчесності, затверджених **Кодексом академічної доброчесності ЗНУ**: <https://tinyurl.com/ya6yk4ad>. Декларація академічної доброчесності здобувача вищої освіти (додається в обов'язковому порядку до письмових кваліфікаційних робіт, виконаних здобувачем, та засвідчується особистим підписом): <https://tinyurl.com/y6wzzlu3>.

НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмінь (атестації, заліки, іспити та інші форми контролю) є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до Положення про організацію та методику проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9tve4lk>.

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН, ВІДРАХУВАННЯ. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (в тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Порядок повторного вивчення визначається Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9pkmmp5>. Підстави та процедури відрахування студентів, у тому числі за невиконання навчального плану, регламентуються Положенням про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ycds57la>.

НЕФОРМАЛЬНА ОСВІТА. Порядок зарахування результатів навчання, підтверджених сертифікатами, свідоцтвами, іншими документами, здобутими поза основним місцем навчання, регулюється Положенням про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті: <https://tinyurl.com/y8gbt4xs>.

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/57wha734>. Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/yd6bq6p9>; Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9r5dpwh>.

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога **Марті Ірини Вадимівни** (061) 228-15-84, (099) 253-78-73 (щоденно з 9 до 21).

УПОВНОВАЖЕНА ОСОБА З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ КОРУПЦІЇ
Запорізького національного університету: **Банах Віктор Аркадійович**

Електронна адреса:

v_banakh@znu.edu.ua

Гаряча лінія: Тел. (061) 227-12-76

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Силабус навчальної дисципліни

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Якщо вам потрібна спеціалізована допомога, будь ласка, зателефонуйте (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ydhcsagx>.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ.

Наукова бібліотека: <http://library.znu.edu.ua>. Графік роботи абонементів: понеділок-п'ятниця з 08.00 до 16.00; вихідні дні: субота і неділя.

СИСТЕМА ЕЛЕКТРОННОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ (MOODLE):
<https://moodle.znu.edu.ua>

Якщо забули пароль/логін, направте листа з темою «Забув пароль/логін» за адресою: moodle.znu@znu.edu.ua.

У листі вкажіть: прізвище, ім'я, по-батькові українською мовою; шифр групи; електронну адресу. Якщо ви вказували електронну адресу в профілі системи Moodle ЗНУ, то використовуйте посилання для відновлення паролю <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

ЦЕНТР ІНТЕНСИВНОГО ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ: <http://sites.znu.edu.ua/child-advance/>

ЦЕНТР НІМЕЦЬКОЇ МОВИ, ПАРТНЕР ГЕТЕ-ІНСТИТУТУ:
<https://www.znu.edu.ua/ukr/edu/ocznu/nim>

ШКОЛА КОНФУЦІЯ (ВИВЧЕННЯ КИТАЙСЬКОЇ МОВИ): <http://sites.znu.edu.ua/confucius>